

utvivlsomt ikke kan medvirke til at fremme Sagens Gennemførelse. Der er sagt af en af Embedsmændene, Professor N. A. Larsen, i Tidsskriftet „Vor Ungdom“, at dette Forslag ikke betyder nogen Lettelse i det indviklede Administrationsmaskineri; det betyder ikke større Decentralisation o. s. v. Det forekommer mig, at det er noget sent, denne Røst lyder; den savnedes i sin Tid paa det Sted, hvor den utvivlsomt kunde have gjort Nytte og Virkning.

I øvrigt er jeg enig med Professor Larsen i, at Administrationsmaskineriet er stort og indviklet, og hvis man kunde ændre dette i stærkere Grad, end Forslaget her byder, vilde det være ønskeligt. Saaledes som Forholdene nu er, er det ret besværligt, naar der skal foretages en Ændring i Formerne for vort Skolevæsen. Det er jo Kommunalbestyrelserne i Forbindelse med Skolekommissionerne, der har den første direkte Ledelse. Endvidere har man Skoleraadet, Skoledirektionen og Amtsskole-direktionen. Jeg skal senere omtale disse forskellige Institutioners Virksomhed. Hvis man f. Eks. i en Kommune ønsker Ansættelse af en ny Lærer, enten fordi Børnetallet er steget, eller man ønsker at udvide Undervisningstiden, at give Børnene en fyldigere Undervisning, henvender Skolekommissionen sig til Kommunalbestyrelsen med et Forslag om, at der oprettes et nyt Lærerembede. Derefter sender Kommunalbestyrelsen denne Meddelelse til Direktionen. Fra Direktionen vandrer den til Undervisningsministeriet, og naar Undervisningsministeriet er færdigt med at behandle denne Sag, gaar den tilbage til Direktionen, Kommunalbestyrelsen og Skolekommissionen, hvorefter Skolekommissionen fremsætter Forslag til Embedets Opslag. Det gaar saa til Kommunalbestyrelsen, som vedtager dette Forslag, sender det til Direktionen, som opslaar Embedet, og naar Ansøgningerne saa er indkommet, sendes de til Kommunalbestyrelsen, der enten sender Sagen til Skolekommissionen eller inviterer Skolekommissionen til et Møde i Kommunalbestyrelsen, hvorefter Kommunalbestyrelsen foretager Indstilling af 3 af Ansøgerne, og derefter kalder saa Direktionen 1 af de 3 Ansøgere og sender Meddelelse derom til Kommunalbestyrelsen, som atter lader Skolekommissionen det vide. Det er en lang Forretningsgang, og undertiden kan det ogsaa vare længe, inden en saadan Ændring i Skoleplanen kan gennemføres.

En ikke ringe Del af det indviklede Administrationsmaskineri ændres imidlertid, hvis det foreliggende Lovforslag gen-

nemføres. I den Skolekommission, der var nedsat, ønskede vi fra Socialdemokratiets Side at gaa endnu videre end det Forslag, der her foreligger, men der blev den Gang meget stærkt fra Embedsmænd i Undervisningsministeriet advaret mod at gaa saa langt, som Socialdemokraterne ønskede det. Derfor tror jeg, at man nu maa søge at gennemføre det foreliggende Lovforslag og være glad til, hvis man kunde faa foretaget de Ændringer, som dette Lovforslags Gennemførelse vil betyde. Jeg skal understrege, at hvis man fra anden Side ønsker at gaa videre med Hensyn til at give Forældrene og Befolkningen forøget Indflydelse paa og Ledelse af Skolens Sager, er vi fra vor Side villige til at forhandle derom og gaa med til en yderligere Udvikling.

Det foreliggende Lovforslag bygger i det væsentlige paa Kommissionens eller paa Flertallets Indstilling. Det er ærede Medlemmer i denne Sal bekendt, at der i 1919 blev nedsat en Kommission, der senere fik Navnet den store Skolekommission, men efter dens Virksomhed kan jeg ikke sige, at man kan kalde den den enige Skolekommission, thi Enighed var det smaat bevendt med i Kommissionen. Der blev behandlet mange store Spørgsmaal i Kommissionen, og jeg tror at turde sige, at dens Arbejde vil faa Betydning for vor fremtidige Skolelovgivning. Det blev i sin Tid paastaaet, at der ikke var tilstrækkelig Sagkundskab i denne Kommission, der bestod af 25 Medlemmer, men saa vidt jeg erindrer, var 22 af Kommissionens Medlemmer Folk, der paa forskellig Maade var eller havde været knyttet til vort Undervisningsvæsen og derfor i Virkeligheden maatte siges at være sagkundige paa dette Omraade.

Paa enkelte Omraader adskiller det foreliggende Lovforslag sig fra Kommissionens eller Flertallets Indstilling, og det er let forstaaeligt. Flertallet i Kommissionen gjorde en *samlet* Indstilling vedrørende hele vort Skolevæsen; Undervisningsministeren har imidlertid ment ikke for Tiden — det er naturligt — at kunne tage alle disse store Spørgsmaal op til en samlet Løsning, men at maatte indskrænke sig til de to Spørgsmaal, som trænger sig mest paa, nemlig Læreruddannelsen og Tilsynet. Her ligger Forklarin en paa, at dette Lovforslag paa visse Punkter — dog ikke mange — er noget ændret fra Kommissionens eller Flertallets Indstilling.

Med Undtagelse af et Par mindre Spørgsmaal kan jeg i det store og hele tiltræde Lovforslaget og kan gøre det paa mit Partis Vegne. Jeg vil gerne bringe Under-